

С Т А Н О В И Щ Е

От доц. Георги Йорданов Божилов, доктор

Относно: Представените научни трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ на НСА „Васил Левски“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт; професионално направление 7.6 Спорт, специалност „Спорт“ (Баскетбол) обявен за нуждите на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“.

В обявения конкурс за академична длъжност „ДОЦЕНТ“ (ДВ бр. 19/05.03.2019 г.) участва само един кандидат – гл. ас. Мариана Алексиева Борукова, доктор.

Главен асистент Мариана Борукова завършва висшето си образование в НСА „В.Левски“ гр. София, през 2006 година с придобита квалификация – „Треньор по баскетбол“. През 2007 година в НСА „В.Левски“ придобива магистърска квалификация „Магистър по спортен мениджмънт“. От 2007 година е хонориран преподавател в НСА „В.Левски“ гр. София, а от 2014 година е главен асистент в сектор „Баскетбол“ към катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“. През 2014 година успешно защитава дисертация и е удостоена с ОНС „доктор“. Двадесет години е била професионален състезател по баскетбол в България и чужбина. Владее отлично три езика – френски, английски и словашки.

Главен асистент Мариана Борукова извършва преподавателска дейност със студенти в ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“ в НСА „В.Левски“. Тя е участвала в научни проекти, в издаване на учебни програми, организираща е научни конференции и научни форуми към катедрата.

Научната продукция на гл. ас. Мариана Борукова покрива минималните национални изисквания за допускане и участие в конкурса за „Доцент“. Общо за рецензиране са представени 14 научни трудове, които включват:

- Автореферат, монография, учебно пособие – 3 броя.
- Публикации в сборници и научни списания – 11 броя, от които 7 са на английски в четири държави; 5 са самостоятелни и 6 в съавторство.

Представените публикации отговарят на изискванията за научна продукция. Те се базират в използването от авторката на съвременни надеждни методи и подходи. Във всички трудове прозира умението ѝ да разкрива и развива концепции към работата с подрастващи: в областта на спортното майсторство в баскетбола; и към ученици и студенти. Основна насока в научното творчество на гл. ас. Мариана Борукова се отнася към проблемите в спортната подготовка на подрастващи баскетболисти. В друга насока, авторката разработва научна продукция свързана с физическата дееспособност и личностната мотивация на ученици и студенти.

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“, Мариана Борукова е представила автореферат към дисертационен труд и монография.

Първата разработка е дисертационния труд на тема: „Усъвършенстване на системата за прием и контрол на баскетболни таланти в спортните училища в България“, в което е представено едно мащабно изследване на всички ученици с профил „баскетбол“ от спортните училища в страната. Разработена е нормативна база за текущ контрол върху специфичната работоспособност на подрастващи баскетболисти от V до XII клас. Изведени са важни изводи в методически аспект със съществени приноси за работата в спортните училища по баскетбол в България.

Вторият е монографичен труд, на тема: „Контрол на спортната подготвеност на 13-14 годишни баскетболистки“. Той е основен в научната сфера на кандидатката и разглежда проблема с физическото развитие и спортната подготвеност на млади баскетболистки. Проведен е педагогически експеримент, в който са се оформили игровите постове и индивидуалните страни в играта на 13-14 годишните баскетболистки. Изведени са съществени фактори на физическото развитие и спортната подготвеност на съответната възрастова група. Разработена е нормативна система за текущ контрол върху спортната подготвеност на младите баскетболистки. Като цяло, в труда е дадена актуална информация за спортно-техническото състояние на младите баскетболистки с посочени методически насоки в обучението по баскетбол при подрастващи.

В конкурса за „Доцент“ гл. ас. Мариана Борукова представя 12 научни публикации. В тях личи една голяма методико-изследователска дейност. Всички те са насочени към:

- Управление и контрол на спортната подготвеност в баскетбола(№№ 3,5,7,9,11,12,13)
- Физическа дееспособност на ученици и студенти (№№ 4,6,14).
- Дългосрочни цели и личностна мотивация на студенти (№ 8).
- Интеграция и приобщаване на хора с увреждания чрез спорт (№10), която е иновативна разработка в адаптираната двигателна активност за хора с увреждания. За първи път в България, през 2015 година е въведена тази форма на адаптиран баскетбол от Мариана Борукова, като част от международен проект.

Кандидатката в конкурса за „Доцент“ е била част от авторски колектив в написването на учебно пособие, което е по проект към Министерството на физическото възпитание и спорт и служи за нормативна база при оценяване спортната подготвеност на ученици от спортните училища. В съавторство тя е разработила тестова батерия, включваща 10 показателя за оценка успеваемостта на ученици с профил „Баскетбол“, разпределени в две групи:

- За физическа подготвеност;
- За специфични двигателни умения.

Обобщени научни приноси:

- Представената научна продукция говори за една мащабна изследователска, методико-приложна и педагогическа дейност.
- Изследвана е системата на обучение и спортната подготовка на млади баскетболисти, и са предоставени в практиката множество данни, подпомагащи работата по оптимизирането на учебно-тренировъчния процес, както и за качествен текущ контрол.
- Чрез използване на съвременни средства и методи е усъвършенствана системата за контрол и оценка в спортните училища по баскетбол, както и в търсенето на млади таланти.

- Кандидатката е единствен специалист по баскетбол, който се обучава и прилага знанията в адаптирания баскетбол с деца със специални образователни потребности.

От приложената справка става ясно, че Мариана Борукова е цитирана в редица научни разработки в национални източници. От справката се вижда, че е участвала в 5 научни или образователни проекта, от които 3 са международни. Била е научен ръководител на 11 дипломанта, като един е от ОКС „Магистър“. Участвала е в практически семинари за учители и за треньори по баскетбол, както и по линията на СДК. Като съавтор за спорта баскетбол е участвала в разработването на „Учебни програми за обучение по спортна подготовка в спортните училища“.

В представената научна продукция коректно са ползвани литературните източници и не е установено плагиатстване.

Заключение:

На основата на направените анализи и оценки на посочените научно приложни приноси от научните трудове, както и от качествата на преподавател и научен работник на гл. ас. Мариана Алексиева Борукова, доктор, предлагам да бъде присъдена академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ на НСА „Васил Левски“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт; професионално направление 7.6 Спорт, специалност „Спорт“ (Баскетбол) за нуждите на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“.

Изготвил:

Доц. Г. Божилов, доктор